

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 857/2016
04.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., Ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., чији је пуномоћник ВВ, дипл. правник, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 212/16 од 05.02.2016. године, у седници одржаној 04.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 212/16 од 05.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку П1 31/14 од 25.09.2015. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од 18.06.2010. године о отказу уговора о раду тужиоцу бр. У-... од 26.05.1999. године, због престанка потребе за његовим радом. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 212/16 од 05.02.2016. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев и као незаконито поништено решење туженог бр. ... од 18.06.2010. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. У-... од 26.05.1999. године, због престанка потребе за његовим радом. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 138.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде правила парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 и 55/2014), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 383. ЗПП учињене пред другостепеним судом, на коју се ревизијом указује, јер је тај суд одлучио на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку и није га изменио без одржавања расправе, већ је извео правне закључке другачије од првостепеног суда. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду бр. У- ... од 26.05.1999. године, а према анексу уговора о раду од 13.03.2007. године обављао је послове ... погона Спорним решењем бр. ... од 18.06.2010. године тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду, због престанка потребе за његовим радом. Тужени је 10.06.2010. године донео Програм решавања вишка запослених у коме су, поред осталог, утврђени критеријуми за утврђивање вишка запослених и то резултати рада као основни критеријум и више допунских критеријума који ће се применити ако запослени остварују једнаке резултате рада. Пре доношења Програма решавања вишка запослених, тужени је донео нови акт о систематизацији послова који је ступио на снагу 30.04.2010. године у коме не постоје послови на којима је радио тужилац. Према Програму решавања вишка запослених тужилац је у групи запослених чији послови су укинати. У време доношења спорног решења тужилац је био председник Надзорног одбора синдикалне организације код туженог. Дописом председника синдикалне организације од 09.06.2010. године достављеним директору туженог, тужени је обавештен који синдикални представници уживају посебну заштиту од отказа уговора о раду, међу њима је наведен и тужилац.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно применио члан 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09) у вези са чланом 188. истог закона, када је усвојио тужбени захтев и поништио спорно решење бр. ... од 18.06.2010. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла.

Одредбом члана 188. Закона о раду прописано је да послодавац не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај представника запослених за време обављања функције и годину дана по престанку функције, ако представник запослених поступа у складу са законом, општим актом и уговором о раду, и то: 1) члану савета запослених и представнику запослених у управном и надзорном одбору; 2) председнику синдиката код послодавца; 3) именованом или изабраном синдикалном

представнику (став 1); број синдикалних представника који уживају заштиту у смислу става 1. тачка 3) овог члана утврђује се колективним уговором, односно споразумом синдиката са послодавцем, зависно од броја чланова синдиката код послодавца (став 3).

С обзиром на наведене законске одредбе правилно је другостепени суд закључио да је незаконито спорно решење о отказу уговора о раду од 18.06.2010. године, јер је тужилац, као представник синдикалне организације код туженог, на основу члана 188. став 1. тачка 3. Закона о раду уживао посебну заштиту од отказа уговора о раду и у ситуацији када су укинута послови на којима је радио, што тужени није поштовао, већ је донео спорно решење којим је тужиоцу отказао уговор о раду због престанка потребе за његовим радом.

Ревизијским наводима се указује да тужилац као председник Надзорног одбора синдикалне организације код туженог, није уживао заштиту од отказа уговора о раду у смислу члана 105. став 1. тачка 3. и става 3. Колективног уговора туженог од 27.11.2007. године. По оцени Врховног касационог суда ови наводи нису основани. Одредбом члана 105. став 1. тачка 3. Колективног уговора предвиђено је да заштиту од отказа ужива именовани или изабрани члан одбора синдикалне организације, док је ставом 3. истог члана предвиђено да се број синдикалних представника који уживају заштиту у смислу става 1. тачка 3. овог члана, утврђује зависно од броја чланова запослених у синдикалној организацији код послодавца и то на сваких 25 чланова по један синдикални представник. Наиме, актом од 09.06.2010. године синдикална организација је обавестила туженог о запосленима који уживају заштиту од отказа, а међу њима је био тужилац. Посебна заштита од отказа уговора о раду установљена је чланом 188. Закона о раду у циљу реализације права на слободно синдикално организовање и деловање, а у делу заштите синдикалних представника тачком 3. став 1. у вези са ставом 3. овог члана, заједничко је овлашћење синдиката и послодавца да споразумом или колективним уговором утврде само број заштићених представника према једном критеријуму: број чланова синдиката. У конкретном случају синдикат и тужени су то учинили, тако што је чланом 105. став 3. Колективног уговора предвиђено да на сваких 25 чланова синдиката један синдикални представник ужива заштиту од отказа уговора о раду. Имајући у виду наведено, ревизијски суд је нашао да је аутономна ствар синдиката да на основу члана 105. Колективног уговора поименично одреди ко су заштићени синдикални представници, што је дописом од 09.06.2010. године учинио. У ситуацији када је тужилац имао својство синдикалног представника, као основа који је значио заштиту од отказа, тужени му није могао отказати уговор о раду, иако су укинута послови које је обављао. Укидање послова које је запослени обављао представља организациону промену која доводи до престанка потреба за његовим радом, међутим, ако тај запослени ужива посебну заштиту у смислу члана 188. Закона о раду, отказивање уговора о раду било би противно тој одредби, како је у конкретном случају правилно закључио другостепени суд, када је поништио спорно решење од 18.06.2010. године.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић